

EDUSKUNNAN VASTAUS 50/2008 vp

Hallituksen esitys laeiksi sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain sekä sosiaalihuoltolain 29 b ja 29 d §:n muuttamisesta

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä laeiksi sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain sekä sosiaalihuoltolain 29 b ja 29 d §:n muuttamisesta (HE 37/2008 vp).

Valiokuntakäsittely

Sosiaali- ja terveysvaliokunta on antanut asiasta mietinnön (StVM 7/2008 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lausumat:

1. Eduskunta edellyttää, että valtioneuvoston muuttaessa sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuasetusta, terveydenhuollon tasamaksut sidotaan hallituksen esityksen perusteluissa mainitun sosiaali- ja terveystoimen hintaindeksiin si-
jasta kansaneläkeindeksiin.

2. Eduskunta edellyttää, että terveydenhuollon maksukattouudistus valmistellaan pikaisesti.

3. Eduskunta edellyttää, että päivähoitomaksujen rakenteelliset ongelmat kartoitetaan päivähoitolain kokonaisuudistuksen yhteydessä ja ne pyritään korjaamaan — esimerkiksi tulorajojen porrastusta lisäämällä — siten, että korkeinta maksua perittäisiin vain palkansaajien keskiansiot ylittäviltä perheiltä ja että maksut nykyistä tarkemmin määräytyisivät hoitoaikojen perusteella.

4. Eduskunta edellyttää, että nyt hyväksyttävän maksu-uudistuksen vaikutuksia päivähoitohenkilöstön mitoitukseen, pien-
ten lasten äitien työssäkäyntiin ja erityisesti eri asiakasryhmien palvelujen käyttöön seurataan.

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista 3 päivänä elokuuta 1992 annetun lain (734/1992) 2 §, 6 b §:n 1 momentti, 7 a § ja 15 §:n 4 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 6 b §:n 1 momentti laissa 939/2005 ja 7 a § laeissa 1134/1996, 1292/1999, 1308/1999 ja 1231/2001, sekä
lisätään 6 a §:ään, sellaisena kuin se on mainitussa laissa 1308/1999 sekä laeissa 1222/2000 ja 1408/2001, uusi 5 momentti, 6 b §:ään, sellaisena kuin se on laissa 457/2004 ja mainitussa laissa 939/2005, uusi 3 momentti, 7 c §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 221/2003 ja 1217/2007, uusi 4 momentti ja lakiin uusi 14 b § seuraavasti:

2 §

Maksun enimmäismäärä

Palvelusta perittävä maksu saa olla enintään palvelun tuottamisesta aiheutuvien kustannusten suuruinen.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää palvelusta perittävän maksun enimmäismäärä ja maksu määräytyväksi maksukyvyyn mukaan. Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää myös maksun tarkistamisesta indeksin muutoksen mukaisesti.

6 a §

Maksukatto

Edellä 1 momentissa tarkoitettun maksukaton euromäärä tarkistetaan joka toinen vuosi kansaneläkeindeksistä annetun lain (456/2001) 2 §:ssä tarkoitettun kansaneläkeindeksin muutoksen mukaisesti. Laskennan perusteena käytetään kansaneläkeindeksin sitä pistelukua, jonka mukaan tarkistusvuoden tammikuussa maksettavina olleiden kansaneläkkeiden suuruus on laskettu. Tarkistusvuosi on se vuosi, jota seuraavan vuoden alusta indeksitarkistus toteutetaan. Indeksien mukainen euromäärä pyöristetään lähimpään euroon. Indeksillä tarkistettu maksukaton määrä tulee voimaan tarkistusvuotta seuraavan vuoden tammikuun 1 päivänä.

6 b §

Omaishoitajan vapaan aikaiset palvelut

Niistä palveluista, joita kunta järjestää hoidettavalle omaishoidon tuesta annetun lain (937/2005) 4 §:n 1 momentissa tarkoitettun omaishoitajan vapaapäivän ajaksi ja jotka korvaavat omaishoitajan antamaa hoitoa ja huolenpitoa, voi hoidettavan maksettavaksi tulla enin-

tään 9,90 euroa päivältä sen estämättä, mitä muualla laissa tai asetuksessa säädetään.

Edellä 1 momentissa tarkoitettun maksun euromäärä tarkistetaan joka toinen vuosi kansaneläkeindeksistä annetun lain 2 §:ssä tarkoitettun kansaneläkeindeksin muutoksen mukaisesti. Laskennan perusteena käytetään kansaneläkeindeksin sitä pistelukua, jonka mukaan tarkistusvuoden tammikuussa maksettavina olleiden kansaneläkkeiden suuruus on laskettu. Indeksien mukainen euromäärä pyöristetään lähimpään 0,1 euroon. Indeksillä tarkistettu euromäärä tulee voimaan tarkistusvuotta seuraavan vuoden tammikuun 1 päivänä.

7 a §

Lasten päivähoiton maksu

Lasten päivähoitosta annetussa laissa (36/1973) tarkoitettusta lapsen päiväkotij- ja perhepäivähoidosta voidaan määrätä kuukausimaksu. Maksu voidaan periä enintään yhdeltätoista kalenterikuukaudelta toimintavuoden aikana. Jos lapsi on päivähoidossa toimintavuoden aikana kuukausina ja lapsi on poissa päivähoitosta toimintavuoden aikana muusta syystä kuin sairauden vuoksi enintään kolme neljäsosaa kuukausimaksun perusteena olevien kuukausittaisen hoitopäivien määrästä, voidaan maksu kuitenkin periä 12 kuukaudelta. Poissaolopäiviä laskettaessa otetaan huomioon etukäteen ilmoitetut poissaolot.

Kokopäivähoidon kuukausimaksu saa olla enintään perheen koon mukaan määräytyvän maksuprosentin osoittama euromäärä vähimmäistulorajan ylittävstä kuukausitulosta. Kunta voi kuitenkin määrätä enimmäismaksun, jos hakija ei ilmoita perheen tuloja. Perheen kokona otetaan huomioon yhteistaloudessa avioliitossa tai avioliitonomaisissa olosuhteissa elävät henkilöt sekä heidän kanssaan samassa taloudessa asuvat molempien alaikäiset lapset.

Maksuprosentit ja tulorajat ovat seuraavat:

Perheen koko, henki- löä	Tuloraja, euroa kuu- kaudessa	Korkein maksupro- sentti
2	1 099	11,5
3	1 355	9,4
4	1 609	7,9
5	1 716	7,9
6	1 823	7,9

Jos perheen koko on suurempi kuin kuusi, lisätään maksun määräämisen perusteena olevaa tulorajaa 107 eurolla kustakin seuraavasta perheen alaikäisestä lapsesta.

Milloin samasta perheestä on useampi kuin yksi lapsi kunnan järjestämässä päivähoidossa, voidaan nuorimmasta kokopäivähoidossa olevasta lapsesta määrätä korkeimman maksuprosentin mukaan määräytyvä maksu. Ikäjärjestyksessä seuraavasta kokopäivähoidossa olevasta lapsesta voidaan määrätä saman suuruinen maksu kuin nuorimmasta lapsesta, kuitenkin enintään 210 euroa kuukaudessa. Kustakin seuraavasta lapsesta määrättävä maksu on 20 prosenttia nuorimman lapsen maksusta. Määrättäessä perheen toisen tai useamman lapsen maksua, käytetään määräytymisen perustana nuorimman lapsen laskennallista kokopäivähoidon maksua.

Edellä 3 momentissa tarkoitetut tulorajojen euromäärät sekä 4 momentissa tarkoitettu euromäärä tarkistetaan joka toinen vuosi yleisen ansiotasoindeksin muutoksen mukaisesti. Laskennan perusteena käytetään tarkistusvuotta edeltävän vuoden keskimääräistä indeksilukua. Indeksien mukainen euromäärä pyöristetään lähimpään euroon. Indeksillä tarkistettavat euromäärät tulevat voimaan tarkistusvuotta seuraavan vuoden elokuun 1 päivänä.

Jos lapsi on osapäivähoidossa tai lapsen hoitoaika muutoin jatkuvasti päivittäin, viikoittain tai kuukausittain on säännönmukaista kokopäivähoidon hoitoaika merkittävästi lyhyempi, kunnan tulee päättäminsä perusteella periä hoitoaikaan suhteutettu 2—4 momentissa säädettyä kokopäivähoidon maksua alempi maksu. Päivä-

hoidon maksua alentavana tekijänä on otettava huomioon myös perusopetuslain (628/1998) mukainen maksuton esiopetus.

Jos lapsen päivähoito alkaa tai loppuu kesken kalenterikuukauden, maksu määrätään hoitopäivien lukumäärän mukaan kuukausimaksua alhaisempana.

Maksu voi kokopäivähoidossa olla lasta kohti enintään 233 euroa kuukaudessa. Lasta koskevaa 21 euroa pienempää maksua ei peritä.

Tilapäisesti annettavasta päivähoidosta voidaan määrätä kunnan päättämä maksu.

Edellä 5 ja 9 momentissa tarkoitetut euromäärät tarkistetaan joka toinen vuosi sosiaali- ja terveystoimen hintaindeksin muutoksen mukaisesti. Laskennan perusteena käytetään tarkistusvuotta edeltävän vuoden keskimääräistä indeksilukua. Indeksien mukainen euromäärä pyöristetään lähimpään euroon. Indeksillä tarkistettavat euromäärät tulevat voimaan tarkistusvuotta seuraavan vuoden elokuun 1 päivänä.

7 c §

Pitkäaikaisesta laitoshoidosta perittävän maksun perusteet

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitetun henkilökohtaisen vähimmäiskäyttövaran euromäärä tarkistetaan joka toinen vuosi työntekijän eläkelain (395/2006) 98 §:ssä tarkoitetun työeläkeindeksin muutoksen mukaisesti. Laskennan perusteena käytetään sitä työeläkeindeksin pistelukua, joka on vahvistettu tarkistusvuodelle työntekijän eläkelain 98 §:n soveltamista varten. Indeksien mukainen euromäärä pyöristetään lähimpään euroon. Indeksillä tarkistettu euromäärä tulee voimaan tarkistusvuotta seuraavan vuoden tammikuun 1 päivänä.

14 b §

Tarkistettujen euromäärien julkaiseminen

Sosiaali- ja terveysministeriö julkaisee indekseillä tarkistettavat euromäärät Suomen säädösko-

koelmassa kunkin tarkistusvuoden marraskuun aikana.

15 §

Muutoksenhaku

— — — — —
Maksun määräämistä koskevaan 2 momentissa tarkoitettuun toimielimen päätökseen haetaan muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi saamisesta siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Valitus voidaan sanotun ajan kuluessa antaa myös päätöksen tehneelle toimielimelle, jonka on toimitettava se oman lausuntonsa ohella hallinto-oikeudelle. Hallinto-oikeuden päätökseen ei saa valittamalla hakea muutosta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 200 .

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Tämän lain 6 a §:ssä säädetty maksukaton euromäärä ja 6 b §:n 1 momentissa säädetty enimmäismaksun euromäärä vastaavat kansaneläkeindeksin sitä pistelukua, jonka mukaan vuoden 2007 tammikuussa maksettavina olleiden kansaneläkkeiden suuruus on laskettu.

Edellä 7 a §:n 5 ja 9 momentissa säädetyt euromäärät vastaavat sosiaali- ja terveystoimen hintaindeksin vuoden 2006 vuositasen pistelukua.

Edellä 7 a §:n 3 ja 4 momentissa säädetyt euromäärät vastaavat yleisen ansiotasoindeksin vuoden 2006 vuositasen pistelukua.

Edellä 7 c §:n 1 ja 2 momentissa säädetty, hoidettavan henkilökohtaiseen käyttöön kuukausittain vähintään jätettävä euromäärä vastaa sitä työeläkeindeksin pistelukua, joka on vahvistettu vuodelle 2007 työntekijän eläkelain 98 §:n soveltamista varten.

Tässä laissa tarkoitetut euromäärät tarkistetaan ensimmäisen kerran vuonna 2009, ja tarkistettavat määrät tulevat voimaan vuoden 2010 alusta lukuun ottamatta 7 a §:ssä säädettyjä euromääriä, joiden tarkistettavat määrät tulevat voimaan vuoden 2010 elokuun alusta lukien.

Laki

sosiaalihuoltolain 29 b ja 29 d §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 17 päivänä syyskuuta 1982 annetun sosiaalihuoltolain (710/1982) 29 b ja 29 d §, sellaisena kuin ne ovat, 29 b § laeissa 1310/2003 ja 891/2007 sekä 29 d § mainitussa laissa 1310/2003, seuraavasti:

29 b §

Jatkuvan ja säännöllisesti annettavan kotipalvelun sekä yhdessä sen kanssa tai erikseen annettavan kotisairaanhoidon hankkimiseksi kunta voi antaa palvelusetelin, jonka arvon tulee olla vähintään 22 euroa tuntia kohti, jos kotitalouden

tulot eivät ylitä 2 momentin mukaan määräytyvää tulorajaa. Tulorajan ylittävä tulo vähentää palvelusetelin täyttä määrää kotitalouden koon mukaan määräytyvällä prosenttiosuudella tulorajan ylittävästä tulosta jaettuna 60:llä. Alin palvelusetelin arvo on kuitenkin vähintään 6 euroa

tuntia kohti. Tilapäisen kotipalvelun tai kotisairaanhoidon hankkimiseksi annettavan palvelusetelin arvon tulee olla kohtuullinen.

Kotitalouden koko, henkilöä	Tulorajat euroa/kk	Vähennys- prosentti
1	484	35
2	892	22
3	1 399	18
4	1 731	15
5	2 095	13
6	2 405	11

Jos kotitalouden henkilöluku on suurempi kuin kuusi, tulorajaa korotetaan 294 eurolla ja maksuprosenttia alennetaan yhdellä prosenttiyksiköllä kustakin seuraavasta henkilöstä.

Muun kotipalvelun kuin kodissa sosiaali- tai terveydenhuollon ammattihenkilön antaman hoidon ja huolenpidon hankkimiseksi annettavan palvelusetelin arvon tulee olla kohtuullinen.

Sen estämättä, mitä tässä pykälässä säädetään palvelusetelin arvosta, kunta on velvollinen suorittamaan palvelujen tuottajalle enintään asiakkaan ja palvelujen tuottajan välillä sovitun hinnan.

Edellä 1 momentissa tarkoitetut euromäärät tarkistetaan joka toinen vuosi sosiaali- ja terveystoimen hintaindeksin muutoksen mukaisesti. Laskennassa käytetään tarkistusvuotta edeltäneen vuoden vuositason pistelukua. Edellä 2 ja 3 momentissa tarkoitetut euromäärät tarkistetaan joka toinen vuosi työntekijän eläkelain (395/2006) 98 §:ssä tarkoitetun työeläkeindeksin muutoksen mukaisesti. Laskennassa käytetään sitä työeläkeindeksin pistelukua, joka on vahvistettu tarkistusvuodelle työntekijän eläkelain 98 §:n soveltamista varten. Tarkistusvuosi on se kalenterivuosi, jota seuraavan vuoden alusta indeksitarkistus toteutetaan. Indeksitarkistuksen mukaiset euromäärät pyöristetään lähimpään euroon.

Sosiaali- ja terveysministeriö julkaisee indeksillä tarkistettujen euromäärien Suomen säädöskoelmassa tarkistusvuoden marraskuun aikana. Indeksillä tarkistettujen euromäärien tulevat voimaan tarkistusvuotta seuraavan vuoden tammi-kuun 1 päivänä.

29 d §

Metsätulona otetaan huomioon varojen arvostamisesta verotuksessa annetun lain (1142/2005) 7 §:n 3 momentin mukaan vahvistettu metsän keskimääräinen vuotuinen tuotto hehtaarilta kerrottuna metsämaan pinta-alalla. Tästä määrästä vähennetään 10 prosenttia ja metsätalouden korot. Metsätuloa on lisäksi alennettava palvelun käyttäjän vaatimuksesta, jos tilakohtaisen vuotuisen hakkuumahdollisuuden nettoraha-arvo on metsänhoitoyhdistyksen tai metsäkeskuksen antaman lausunnon perusteella vähintään 10 prosenttia alempi kuin metsätulo. Alennus on metsätulon ja hakkuumahdollisuuden nettoraha-arvon erotuksen suuruinen.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 200__.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Edellä 29 b §:n 1 momentissa säädetyt euromäärät vastaavat sosiaali- ja terveystoimen hintaindeksin vuoden 2006 vuositason pistelukua.

Edellä 29 b §:n 2 ja 3 momentissa säädetyt euromäärät vastaavat sitä työeläkeindeksin pistelukua, joka on vahvistettu vuodelle 2007 työntekijän eläkelain 98 §:n soveltamista varten.

Tässä laissa tarkoitettuja euromääriä tarkistetaan ensimmäisen kerran vuonna 2009 ja tarkistettujen määrät tulevat voimaan vuoden 2010 alusta.

EV 50/2008 vp — HE 37/2008 vp

Helsingissä 21 päivänä toukokuuta 2008
